

เฉลยข้อสอบ PRE-ประถมศึกษา'67
ระดับ ชั้น ป.4 (ฉบับที่ 2) รหัสวิชา 47
ชุดวิชา T431404 : สังคมศึกษาฯ (PRE-ประถมศึกษา ป.4)

วิชาสังคมศึกษาฯ (ใช้กระดาษคำตอบรหัสวิชา 47) ข้อ 41-80

ข้อ 41-60 (ข้อละ 2 คะแนน)

41. 1) 42. 1) 43. 1) 44. 3) 45. 4) 46. 4) 47. 3) 48. 4) 49. 1) 50. 1)
51. 4) 52. 4) 53. 1) 54. 1) 55. 4) 56. 2) 57. 2) 58. 3) 59. 2) 60. 2)

ข้อ 61-80 (ข้อละ 3 คะแนน)

61. 4) 62. 1) 63. 2) 64. 2) 65. 1) 66. 4) 67. 4) 68. 2) 69. 3) 70. 1)
71. 4) 72. 4) 73. 3) 74. 2) 75. 1) 76. 4) 77. 1) 78. 3) 79. 1) 80. 2)

เฉลยข้อสอบ PRE-ประถมศึกษา'67

ระดับ ชั้น ป.4 (ฉบับที่ 2) รหัสวิชา 47

ชุดวิชา T431404 : สังคมศึกษาฯ (PRE-ประถมศึกษา ป.4)

วิชาสังคมศึกษาฯ (ใช้กระดาษคำตอบรหัสวิชา 47) ข้อ 41-80

ข้อ 41-60 (ข้อละ 2 คะแนน)

41. เฉลย 1) เบญจศีล

ศีล ๕ หรือเบญจศีล

1. ปาณาติปาตา เวรมณี (สิกขาบทสงฆ์)

- เว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตทั้งปวง รวมถึงการทำร้ายสัตว์ หรือมนุษย์ด้วย แม้แต่คิด หรือวางแผน ก็ถือว่าผิดศีลข้อนี้แล้ว

2. อทินนาทานา เวรมณี (สิกขาบทสงฆ์)

- เว้นจากการลักทรัพย์ เอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ รวมถึงการเบียดบัง จ้องราษฎร์หลงเอาเปรียบคนอื่นด้วย แม้แต่คิด หรือวางแผน ก็ถือว่าผิดศีลข้อนี้แล้ว

3. กาเมสุมิจจาจรา เวรมณี (สิกขาบทสงฆ์)

- เว้นจากการประพฤติผิดในกามทั้งหลาย เพียงแค่คิด ก็ถือว่าผิดศีลข้อนี้แล้ว

4. มุสาวาทา เวรมณี (สิกขาบทสงฆ์)

- เว้นจากการพูดเท็จ คำหยาบ หรือพูดส่อเสียด รวมถึงการพูดให้คนแตกสามัคคีกันด้วย

5. สุราเมรยมชฺชปมาถัญญเวรมณี (สิกขาบทสงฆ์)

- เว้นจากการดื่มเมา อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ขาดสติสัมปชัญญะ

42. เฉลย 1) 6 เมษายน พ.ศ. 2325

วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2325 เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จปราบดาภิเษกขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี สถาปนารัฐรัตนโกสินทร์ เป็นเมืองหลวงของไทย

วันจักรี หมายถึง วันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหจักรีบรมนาถ พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้เสด็จดำรงอาณัติกรมสยามเป็นวันแรก

43. เฉลย 1) ฝึกจิตให้เป็นสมาธิด้วยการทำบุญตักบาตร ปล่อยนกปล่อยปลา

44. เฉลย 3) ทำให้เราสามารถเรียนรู้ในเรื่องที่ยากที่จะเข้าใจได้

ประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา

1. ทำให้จิตใจสงบเยือกเย็นสามารถระงับอารมณ์ที่ไม่พึงพอใจได้

2. ทำให้มีความจำดี มีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น

3. ทำให้มีจิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ มีความรอบคอบในการทำงาน

45. เฉลย 4) คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้หญิงนุ่งผ้าปาเต๊ะ ผู้ชายนุ่งโจง

คนภาคใต้ ผู้หญิงนุ่งผ้าปาเต๊ะ ผู้ชายนุ่งโจง

46. **เฉลย 4)** การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสามารถพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ต่อไปได้
จากภาพ คือ การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ในเทศกาลสงกรานต์ การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่เป็นประเพณีที่ผู้น้อยขอพรจากผู้ใหญ่ แสดงถึงความอ่อนน้อมและกตัญญูต่อผู้ใหญ่ จัดเป็นประเพณีประเพณีวัฒนธรรมที่ไม่ใช้วัตถุ ส่วนตัวเลือก 4) คำอธิบายไม่สอดคล้องกับภาพ
47. **เฉลย 3)** หลักผู้นำประเทศมีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจ
การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมีหลักการสำคัญ คือ
1. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
 2. หลักการใช้เสียงข้างมาก
 3. หลักความเสมอภาคกัน
 4. หลักสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่
48. **เฉลย 4)** มูลนิธิการแพทย์เฉพาะทางเพื่อเด็ก
หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเด็ก มีดังนี้
- 1) มูลนิธิคุ้มครองเด็ก จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การป้องกัน คุ้มครอง ช่วยเหลือ ฟื้นฟู และพัฒนาเด็กไทยที่ประสบภาวะทุกข์ยาก ถูกทอดทิ้งในสังคม
 - 2) มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เป็นโครงการหนึ่งของมูลนิธิเด็ก จนกระทั่งได้ก่อตั้งเป็นมูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ปกป้อง คุ้มครองเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 18 ปี เช่น การถูกทำร้ายร่างกาย การถูกละเมิดล่วงเกินทางเพศ การล่อลวงบังคับให้ค้าประเวณี การใช้แรงงานเด็กอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น
 - 3) มูลนิธิปิณดา หงสกุล เป็นมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ด้อยโอกาส ที่ถูกละเมิดสิทธิ ถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ
49. **เฉลย 1)** สิทธิที่จะมีความเสมอภาคในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
สิทธิพื้นฐานที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มี 5 ประการ ดังนี้
1. สิทธิที่จะได้รับข่าวสาร รวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับการโฆษณา หรือการแสดงผลตามความเป็นจริงและปราศจากพิษภัยแก่ผู้บริโภค รวมตลอดถึงสิทธิที่จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างถูกต้องและเพียงพอ
 2. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าหรือบริการ โดยความสมัครใจของผู้บริโภคและปราศจากการชักจูงใจอันไม่เป็นธรรม
 3. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับสินค้าหรือบริการที่ปลอดภัย มีสภาพและคุณค่าที่ได้มาตรฐานเหมาะสมแก่การใช้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต
 4. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับข้อสัญญาโดยไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ
 5. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองและชดเชยใช้ค่าเสียหาย เมื่อมีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคตามข้อ 1, 2, 3 และ 4 ดังกล่าว

50. **เฉลย 1)** อาหาร สบู่ ยาสีฟัน

อาหาร สบู่ ยาสีฟัน คือ สินค้าไม่คงทน

2) พัดลม โต๊ะ เก้าอี้ คือ สินค้าคงทน

3) บ้าน เสื้อผ้า โทรศัพท์ คือ สินค้าคงทน

4) วิทยุ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ คือ สินค้าคงทน

สินค้าไม่คงทน หมายถึง สินค้าที่เมื่อบริโภคแล้วจะหมดสิ้นหรือหมด เช่น อาหาร สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก

สินค้าคงทน หมายถึง สินค้าที่เมื่อบริโภคแล้วไม่ทำให้หมดสิ้นหรือหมดสภาพไป มีอายุการใช้งานได้อีกนาน สามารถใช้แล้วใช้ได้อีก แต่เมื่อมีการใช้ย่อมเกิดการสึกหรอ เช่น บ้าน เสื้อผ้า โทรศัพท์ เป็นต้น

51. **เฉลย 4)** เพื่อป้องกันการหลอกลวงจากผู้ผลิตและเสริมสิทธิประโยชน์ให้กับผู้บริโภค

เหตุที่ต้องมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อป้องกันการหลอกลวงจากผู้ผลิตและเสริมสิทธิประโยชน์ให้กับผู้บริโภค

52. **เฉลย 4)** เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในชุมชน เสริมความสามัคคี

การแปรรูปสินค้า มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มราคาผลผลิต

2. เพื่อไม่ให้สินค้าเสียหาย

3. เพื่อจะได้ไม่ให้อัตราต้นทุนกลางกตราคา

53. **เฉลย 1)** ยุคหินเก่า

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นช่วงที่ยังไม่มีการใช้ตัวอักษรในการบันทึกเรื่องราวต่างๆ จะอาศัยหลักฐานที่มีการขุดค้นพบเพื่อการวิเคราะห์ตีความ เช่น โครงกระดูก เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทยออกเป็น ยุคหิน เป็นยุคสมัยเริ่มแรกที่มีมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ไม่มีที่อยู่อาศัยแน่นอน เคลื่อนย้ายไปเรื่อยๆ อาศัยเครื่องมือหินกะเทาะเพื่อการล่าสัตว์ และป้องกันตัว ซึ่งในยุคหินนี้สามารถแบ่งเป็น 3 ยุค ดังนี้

ยุคหินเก่า จะเป็นพวกแร่วุ่น อาศัยตามถ้ำ ใช้เครื่องมือหินกรวดกะเทาะด้านเดียวที่ไม่มีความประณีต เช่น ขวานหินกำปั้น หลักฐานที่พบในประเทศไทย ได้แก่ บริเวณบ้านแม่ทะ และบ้านดอกลมุล จ.ลำปาง รวมถึงที่บ้านเก่า ต.จระเข้ม่ดืออ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

ยุคหินกลาง จะเริ่มมีพัฒนาการที่ดีขึ้นโดยเครื่องมือหินจะมีความประณีต ยังอาศัยอยู่ในถ้ำ และนำเอาวัสดุธรรมชาติ มาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์ในการดำรงชีวิต ซึ่งพบได้จากเครื่องประดับ เครื่องปั้นดินเผา หลักฐานที่พบในประเทศไทย ได้แก่ บริเวณถ้ำผี จ.แม่ฮ่องสอน

ยุคหินใหม่ มนุษย์ในยุคนี้จะเริ่มรู้จักการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และตั้งหลักแหล่งที่อยู่อาศัย มีการสร้างเครื่องมือที่เรียกว่า ขวานหินขัด หรือขวานผ่า รวมทั้งการสร้างภาชนะเครื่องปั้นดินเผา และการนำกระดูกสัตว์มาประยุกต์ดัดแปลงเป็นเครื่องมือใช้สอยต่างๆ หลักฐานที่พบในประเทศไทย ได้แก่ บริเวณบ้านโนนนกทา ต.บ้านนาดี อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น และที่ถ้ำผาแต้ม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี

54. **เฉลย 1)** การประดิษฐ์อักษรไทย

พระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย คือ การประดิษฐ์อักษรไทย ทำให้ไทยมีตัวหนังสือเป็นของตนเอง

55. **เฉลย 4)** ทรงนำหลักทศพิธราชธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นหลักในการปกครอง

พระมหากษัตริย์ 1 (ลิไทย) ทรงได้ชื่อว่าเป็น พระราชาผู้ทรงธรรม เพราะทรงนำหลักทศพิธราชธรรมมาเป็นหลักในการปกครอง การเรียกพระนามของกษัตริย์สุโขทัยจึงเปลี่ยนเป็นมหาธรรมราชา

56. **เฉลย 2)** ความเชื่อและศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ศิลปวัฒนธรรมในสมัยสุโขทัยมีรากฐานสำคัญมาจากความเชื่อและศรัทธาในพระพุทธศาสนา โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และเป็นแหล่งรวมศิลปวิทยาทุกสาขา
57. **เฉลย 2)** น้ำตกทีลอซู จังหวัดตาก
น้ำตกทีลอซู ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ห่างจากที่ทำการเขตฯ 3 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นน้ำตกภูเขาหินปูนขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนความสูงจากระดับน้ำทะเล 900 เมตร เกิดจากลำห้วยกล้อท้อ ลำน้ำทั้งสายตกลงสู่หน้าผาสูงชัน มีน้ำไหลแรงตลอดปี ความกว้างของตัวน้ำตกประมาณ 500 เมตร ไหลลดหลั่นเป็นชั้นๆ มีความสูงประมาณ 300 เมตร ล้อมรอบไปด้วยป่าดงดิบที่สมบูรณ์ ที่นี้ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและสวยงามที่สุดในประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงปลายฝนต้นหนาวยิ่งสวยงามเป็นพิเศษ
58. **เฉลย 3)** จันทบุรี
จังหวัดจันทบุรีมีสถานที่สำคัญที่เป็นน้ำตก คือ น้ำตกพลิ้ว และทะเล คือ หาดเจ้าหลาว
59. **เฉลย 2)** ภาคเหนือและภาคตะวันตก
ภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูง
60. **เฉลย 2)** การพัฒนาอุตสาหกรรม
สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
เมื่อจำนวนประชากรมากขึ้น ความต้องการใช้สิ่งของต่างๆ ก็มากขึ้นตามมา ซึ่งมนุษย์ก็ได้ใช้ทรัพยากรมากขึ้นและอย่างรวดเร็ว การขุดค้นหาและนำทรัพยากรมาใช้มากขึ้นนี้ มนุษย์มักจะได้กระทำโดยไม่ได้ระมัดระวังถึงผลเสียที่จะตามมาและมักจะได้กระทำการอย่างไม่สนใจต่อการหมดสิ้น หรือเสื่อมสภาพของทรัพยากร อันทำให้เกิดเสียสมดุลธรรมชาติ เกิดมลพิษทางสภาวะแวดล้อม
1. การใช้ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการอยู่อาศัย เพื่อการเกษตร มีการตัดต้นไม้ทำลายป่า และยังทำลายสารอาหารบางชนิดบริเวณหน้าดิน
 2. การอพยพย้ายถิ่น มนุษย์มีความสามารถอย่างมากมาในการค้นหาวิถีการที่จะพัฒนาให้มนุษย์เองได้ดำรงชีวิตอย่างสะดวกสบาย ในการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้มนุษย์ก็ได้สร้างสรรค์ทำสิ่งต่างๆ มาสนองความต้องการของตนอย่างมหาศาล จากเพียงเพื่อช่วยผ่อนแรงแล้วก็เปลี่ยนเป็นการค้นหาความสะดวกสบาย และกลายเป็นความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย แต่มนุษย์ก็ยังไม่ยอมหยุดยั้งการพัฒนา ยังคงตักตวงหาผลประโยชน์จากธรรมชาติอย่างจริงจัง ดังนั้นการพัฒนาบางอย่างของมนุษย์ไม่ได้คิดถึงผลกระทบซึ่งจะเกิดขึ้นกับธรรมชาติจึงเกิดเป็นการทำลายขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมหรือการพัฒนาเกษตรกรรมก็ตาม ได้มีการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้อย่างมากมายจนเกิดเป็นการทำลายธรรมชาติ เช่น การขุดแร่ การสร้างเขื่อน มีส่วนทำให้สภาพป่าถูกทำลายไป ฯลฯ ทำให้สมดุลของธรรมชาติเสียและเกิดมีของเหลือทิ้งความสกปรกมากขึ้นจนสุดท้ายที่ธรรมชาติจะรับไว้ได้ ธรรมชาติก็เสียหาย สภาพแวดล้อมก็เสื่อมโทรมไป
- การกระทำของมนุษย์หลายรูปแบบ เป็นการกระทำโดยตรงที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสียหายจนเกิดเป็นมลพิษขึ้น การกระทำเหล่านี้ที่สำคัญๆ คือ
1. การทิ้งของเสีย ดังเช่น การปล่อยน้ำโสโครกจากชุมชนหรือจากโรงงานลงแม่น้ำ การทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลกองกระจุกกระจายตามพื้นดิน การปล่อยให้อิเสษ ควันดำ จากรถยนต์ จากโรงงาน เข้าสู่อากาศ
 2. การทำลายสาธารณสมบัติ เช่น สวนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจสาธารณะ หมู่ต้นไม้ ที่ปลูกต้นไม้ เช่น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจชายทะเลบางแห่งที่เคยมีหาดทรายขาวสะอาด มีบริเวณที่สะอาดเจริญตา แต่เมื่อผู้ที่ใช้สอยไม่ช่วยกันระวังรักษา ข้างยังทำลายด้วยการทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลลงกลาดเกลื่อน จนทำให้ชายหาดสกปรก ส่งผลให้เกิดภาพไม่น่ามอง

ข้อ 61-80 (ข้อละ 3 คะแนน)

61. **เฉลย 4)** ทำให้หวั่นไหวได้ง่ายกับสภาวะต่างๆ ที่เข้ามากระทบ ทำให้ไม่มั่นคงและจิตใจจะไม่สงบ
ถ้าจิตใจไม่เคยได้รับการฝึกจะทำให้หวั่นไหวได้ง่ายกับสภาวะต่างๆ ที่เข้ามากระทบ ทำให้ไม่มั่นคง
และจิตใจจะไม่สงบ

62. **เฉลย 1)** ชลธิ 3 พี่น้อง มีผู้นับถือน้อยจึงชักจูงให้มีผู้เข้ามานับถือพระพุทธศาสนาได้น้อย
ชลธิ 3 พี่น้อง มีผู้นับถือมากจึงชักจูงให้มีผู้เข้ามานับถือพระพุทธศาสนาได้มาก

63. **เฉลย 2)** ถูกทั้ง ข้อ ก., ข. และ ค.
เหตุการณ์จำตรึงคลั่งนิบาต คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันมาฆบูชาตรงกับวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3
ซึ่งมีสิ่งสำคัญเกิดขึ้น ดังนี้

1. พระสงฆ์สาวกจำนวน 1,250 รูป มาประชุมกันโดยไม่ได้นัดหมาย
2. พระสงฆ์เหล่านั้นล้วนเป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น
3. พระสงฆ์เหล่านั้นล้วนได้รับการบวชแบบเอหิภิกขุอุปสัมปทา
4. วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะ หรือเดือน 3 พระจันทร์เสวยมาฆฤกษ์

64. **เฉลย 2)** เบญจศีล กุศลกรรมบถ

หลักบัญญัติ 10 ประการของศาสนาคริสต์	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
1. จงนมัสการพระเจ้าแต่เพียงพระองค์เดียว	พระพุทธศาสนาไม่มีคำสอนเกี่ยวกับพระเจ้า
2. อย่าออกพระนามพระเจ้าโดยไม่จำเป็น	
3. จงถือวันพระเจ้าเป็นวันศักดิ์สิทธิ์	
4. จงนับถือบิดามารดา	- ให้มีความกตัญญูต่อบิดามารดา
5. อย่าฆ่าคน	- เบญจศีล ข้อ 1 ให้ละเว้นจากการฆ่าสัตว์
6. อย่าผิดประเวณี	- เบญจศีล ข้อ 3 ให้ละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม
7. อย่าลักทรัพย์	- เบญจศีล ข้อ 2 ให้ละเว้นจากการลักทรัพย์ผู้อื่น
8. อย่าินินทาวาร้ายผู้อื่น	- กุศลกรรมบถ ๑๐ ละเว้นจากการพูดในทางที่ไม่ดี
9. อย่าคิดมิชอบ	- กุศลกรรมบถ ๑๐ ไม่คิดในทางที่ไม่ดี
10. อย่ามีความโลภในสิ่งของผู้อื่น	- กุศลกรรมบถ ๑๐ ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น

65. **เฉลย 1)** สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิในการมีส่วนร่วม
สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก 4 ประการ

1. สิทธิที่จะมีชีวิตรอด - ได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพ และความปลอดภัย
2. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา - มีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดี และภาวะโภชนาการที่เหมาะสม
3. สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง - ให้ออกห่างจากการทำร้าย การล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขาย การใช้แรงงานเด็ก และการแสวงประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่นๆ
4. สิทธิในการมีส่วนร่วม - ในการแสดงความคิดเห็น แสดงออก การมีผู้รับฟัง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อตนเอง

66. **เฉลย 4)** อำนาจอธิปไตย - อำนาจสูงสุดของประเทศที่สามารถขัดแย้งได้
 อำนาจอธิปไตย - อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ
 อำนาจอธิปไตย มี 3 อำนาจ ประกอบด้วย
 1. อำนาจบริหาร - คณะรัฐมนตรี - นำกฎหมายมาบังคับใช้ บริหารประเทศ
 2. อำนาจนิติบัญญัติ - รัฐสภา - ควบคุมการทำงานของรัฐบาล ออกกฎหมาย
 3. อำนาจตุลาการ - ศาล - พิพากษาคดีและตัดสินคดีความตามกฎหมาย
67. **เฉลย 4)** ในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันทางสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อ การนับถือศาสนา
 วัฒนธรรม หมายถึง แบบอย่างของพฤติกรรมทั้งหลายที่ได้มาทางสังคม และถ่ายทอดโดยทาง
 สัญลักษณ์ เช่น ภาษา การแต่งกาย การทำเครื่องมือ ศิลปะ อุตสาหกรรมและศาสนา เป็นต้น ซึ่งในแต่ละท้องถิ่น
 จะมีความแตกต่างกันออกไปตามความแตกต่างกันทางสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อ และการนับถือศาสนา
68. **เฉลย 2)** ได้ เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองเลี้ยงดูและให้ความอบอุ่น
 นักเรียนทุกคนมีสิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองเลี้ยงดูและ
 ให้ความอบอุ่น
69. **เฉลย 3)** ร้อยละ 30 ปลุกพืชไร่และพืชสวน
 โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน คือ 30 : 30 : 30 : 10 ประกอบด้วย
 1. พื้นที่ร้อยละ 30 สำหรับปลูกข้าว
 2. พื้นที่ร้อยละ 30 สำหรับปลูกพืชไร่และพืชสวน
 3. พื้นที่ร้อยละ 30 สำหรับขุดบ่อเลี้ยงปลา
 4. พื้นที่ร้อยละ 10 สำหรับที่อยู่อาศัย
70. **เฉลย 1)** ถูกทั้ง ก., ข., จ., ฉ., ช.
 ประเทศญี่ปุ่น - เยน
 ประเทศจีน - หยวน
71. **เฉลย 4)** ถูกทั้ง ก., ข., ค. และ ง.
 แนวทางในการซื้อสินค้าและบริการได้อย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด มีดังนี้
 1. เปรียบเทียบสินค้าประเภทและชนิดเดียวกัน โดยคำนึงถึงหลักสินค้าที่ใช้แทนกันได้ ถ้าสินค้า
 ชนิดใดแพงกว่า ก็หันไปซื้อสินค้าชนิดเดียวกันที่คุณภาพใกล้เคียงและราคาถูกกว่า
 2. เปรียบเทียบร้านค้าต่างๆ ผู้บริโภคควรเปรียบเทียบสินค้าและบริการของร้านค้าต่างๆ ทั้งในด้าน
 ราคาและคุณภาพ โดยวิธีการตรวจสอบจากโฆษณาและการไปยังร้านค้ามากกว่า 1 แห่ง
 3. คำนึงถึงความจำเป็น คุณค่า ราคา และคุณภาพ ในการเลือกซื้อสินค้าควรคำนึงถึงความจำเป็น
 ความคุ้มค่า อีกทั้งราคาและคุณภาพสินค้าเป็นสำคัญ
 4. คำนึงถึงฤดูกาล การเลือกซื้อสินค้าตามฤดูกาลจะช่วยให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าในราคาที่ถูก
 5. พิจารณาราคาต่อหน่วยของสินค้า ใช้สำหรับเปรียบเทียบสินค้ายี่ห้อและขนาดต่างๆ กับการ
 เปรียบเทียบราคาสินค้าที่คล้ายคลึงกัน แต่มีขนาดหรือปริมาณไม่เท่ากัน
 6. ควรซื้อปริมาณมาก ผู้ที่ซื้อสินค้าหน่วยเล็กๆ จะต้องเสียเงินค่าสินค้าต่อหน่วยสูงกว่า
 7. การบริการหลังการขาย ในการเลือกซื้อสินค้าบางประเภท เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า
 รถยนต์ ฯลฯ ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงนอกจากราคาแล้ว ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้ไม่ก่อให้เกิด
 ปัญหา

- 72. เฉลย 4)** หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข
ไม่ใช่ความรู้ที่ได้จากพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียง
หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เป็นบทสรุปของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปให้เข้าใจได้ง่ายๆ ดังต่อไปนี้
3 ห่วง คือ ทางสายกลาง ประกอบไปด้วย ดังนี้
- ห่วงที่ 1 คือ พอประมาณ หมายถึง พอประมาณในทุกอย่าง ความพอดีไม่มากหรือน้อยจนเกินไปโดยต้องไม่เบียดเบียนตนเอง หรือผู้อื่นให้เดือดร้อน
- ห่วงที่ 2 คือ มีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
- ห่วงที่ 3 คือ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล
2 เงื่อนไข ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่
- เงื่อนไขที่ 1 เงื่อนไขความรู้ คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ
- เงื่อนไขที่ 2 เงื่อนไขคุณธรรม คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
- 73. เฉลย 3)** มนุษย์ในสมัยหินใหม่
มนุษย์ในสมัยหินใหม่ มีการตั้งถิ่นฐานที่แน่นอน จึงทำให้เกิดการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ลักษณะเครื่องมือมีการขัดให้คม
- 74. เฉลย 2)** ข้อ ค., ง. และ จ.
ข้อ ก. และ ข. เป็นหลักฐานชั้นรอง
หลักฐานทางประวัติศาสตร์แบ่งตามลำดับความสำคัญ ดังนี้
1. หลักฐานชั้นต้นหรือหลักฐานปฐมภูมิ (Primary sources) หมายถึง หลักฐานที่บันทึก สร้าง หรือจัดทำขึ้น โดยผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นโดยตรง หรือบอกให้รู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นจริงๆ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น สนธิสัญญา บันทึกคำให้การ จดหมายเหตุ กฎหมาย ประกาศของทางราชการ ศิลปิน จดหมายโต้ตอบ และที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ภาพเขียนสีผนังถ้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ เจริญ
2. หลักฐานชั้นรองหรือหลักฐานทุติยภูมิ (Secondary sources) หมายถึง หลักฐานที่เกิดจากการนำหลักฐานชั้นต้นมาวิเคราะห์ ตีความเมื่อเวลาผ่านไปนาน ได้แก่ ตำรา พงศาวดาร
นักประวัติศาสตร์บางท่านยังได้แบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ออกไปอีกเป็น หลักฐานชั้นที่สามหรือตติยภูมิ (Tertiary sources) หมายถึง หลักฐานที่เขียนหรือรวบรวมขึ้นจากหลักฐานปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาอ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือแบบเรียน และบทความทางประวัติศาสตร์ต่างๆ

75. เฉลย 1) ทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ

ช่วงเวลา	การเปรียบเทียบ
ทศวรรษ	เป็นช่วงเวลาในรอบ 10 ปี โดยจะเริ่มนับในปีที่ลงท้ายด้วยเลข 0 เรื่อยไปจนถึงปีศักราชที่ลงท้ายด้วยเลข 9 จึงนับเป็น 1 ทศวรรษ
ศตวรรษ	เป็นช่วงเวลาในรอบ 100 ปี จะเริ่มนับในปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 100
สหัสวรรษ	เป็นช่วงเวลาในรอบ 1,000 ปี เริ่มนับตั้งแต่ปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 1,000

76. เฉลย 4) อาณาจักรศรีวิชัย อาณาจักรตามพรลิงค์ อาณาจักรลังกาสุกะ

อาณาจักรโบราณที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย

1. อาณาจักรลังกาสุกะ (พุทธศตวรรษที่ 7-14) มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลา มีศูนย์กลางอยู่ที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พัฒนารุ่งเรืองมาจากการเป็นเมืองท่าสำคัญที่มีการติดต่อกับต่างชาติโดยเฉพาะจีนและอินเดีย แต่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับจีนมากกว่า โดยส่งทูตไปเมืองจีนถึง 6 ครั้ง เป็นศูนย์กลางสำคัญของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน จากการขุดค้นทางโบราณคดีที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบประติมากรรมสำริดพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร และสรูปจำลองรูปทรงต่างๆ จำนวนมาก

2. อาณาจักรตามพรลิงค์ (พุทธศตวรรษที่ 13-18) มีศูนย์กลางอยู่ที่นครศรีธรรมราช มีหลักฐานที่กล่าวถึงตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 8 โดยเอกสารอินเดียโบราณกล่าวถึงอาณาจักรตามพรลิงค์ในชื่อ "ตามลิง" "ตามพลิงค์" เอกสารจีนสมัยราชวงศ์ถัง เรียกว่า "ถ่านเหม่ง" สมัยราชวงศ์ซ่ง เรียกว่า "ถ่านหม่าลิง" ต่อมาเรียกว่า "อาณาจักรนครศรีธรรมราช"

ด้านศาสนา พุทธศตวรรษที่ 18 พระเจ้าจันทรภาณุศรีธรรมมาโคกราชทรงยกทัพไปโจมตีลังกา 2 ครั้ง เพื่อแย่งชิงพระทันตธาตุจากลังกา ทำให้อิทธิพลของพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทลัทธิลังกาวงศ์และศิลปะแบบลังกาเข้ามาเผยแพร่ และฝังรากลึกอยู่ในอาณาจักรนครศรีธรรมราช ศาสนวัตถุที่สำคัญ คือ พระบรมธาตุจังหวัดนครศรีธรรมราช พระพุทธรูปประทับยืนสำริดปางประทานธรรม ทำให้นครศรีธรรมราชกลายเป็นศูนย์กลางสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย ซึ่งพระสงฆ์จากนครศรีธรรมราชได้นำพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ไปเผยแผ่ยังกรุงสุโขทัย ตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

3. อาณาจักรศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ 13-19) มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองปาเล็มบังบนเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย มีอิทธิพลครอบคลุมตั้งแต่เกาะชวาในอินโดนีเซีย ขึ้นมาถึงอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีนักวิชาการบางท่านเชื่อว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยอยู่ที่อำเภอไชยา

ด้านศาสนา ในระยะแรกอาณาจักรศรีวิชัยที่ไชยานับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ต่อมานับถือพระพุทธศาสนานิกายเถรวาทจากทวารวดี และพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์จากนครศรีธรรมราช ดังปรากฏศาสนสถานและศาสนวัตถุในศาสนาต่างๆ เช่น พระบรมธาตุไชยา อำเภอไชยา พระพุทธรูปปางนาคปรกสำริด ที่วัดหัวเวียง อำเภอไชยา เทวรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร วัดศาลาหิง อำเภอไชยา

77. เฉลย 1) ถูกทั้งข้อ ก., ข. และ ค.

สิ่งสำคัญที่ควรปฏิบัติในการใช้แผนที่

1. ควรศึกษาหาความรู้ข้อมูลเพิ่มเติมของแต่ละจังหวัด
2. เลือกชนิดของแผนที่ให้ตรงกับความต้องการศึกษา
3. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์แผนที่อย่างละเอียด

78. เฉลย 3) เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่

เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ มีลักษณะภูมิประเทศที่ติดทะเลทางภาคใต้

79. เฉลย 1) หนาวเย็น

จากภาพมีลักษณะภูมิประเทศแบบเทือกเขาสูง ในภาคเหนือ จึงทำให้มีลักษณะภูมิอากาศแบบอากาศหนาวเย็น

80. เฉลย 2) ทิศเหนือ

วิธีวางแผนที่ให้ถูกทิศทางที่สามารถกระทำได้เร็วที่สุด คือ วิธีการใช้เข็มทิศ โดยวางเข็มทิศให้ขอบตลับเข็มทิศทาบขนานไปตามแนวทิศเหนือในแผนที่ หมุนแผนที่ซึ่งมีตลับเข็มทิศวางทาบอยู่นั้นไปจนกว่าปลายเข็มทิศแม่เหล็กจะชี้ตรงเครื่องหมายแสดงทิศเหนือในตลับเข็มทิศ ขณะหมุนแผนที่จะต้องคอยระวังอย่าให้ขอบตลับเข็มทิศเคลื่อนจากแนวทิศเหนือของแผนที่

